

KIMYO FANINING O'QITISH METODIKASI

O'rinova Ozodaxon O'ljayevna

Farg'ona davlat universiteti, Kimyo kafedrası dotsenti

Annotatsiya: *Ushbu maqola kimyo o'qitish metodikasini tahlil qiladi, uning asosiy yondashuvlarini va o'qitish jarayonida qo'llaniladigan metodlarni ko'rib chiqadi. O'qitishda faol va interaktiv yondashuvlarning ahamiyati, dars rejalashtirish, amaliy tajribalar o'tkazish va o'quvchilarning bilimlarini baholash jarayoni muhokama qilinadi. Maqola, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan metodlarni o'rganishga yordam beradi.*

Kalit so'zlar: *kimyo, o'qitish metodikasi, faol o'qitish, loyiha asosidagi o'qitish, interaktiv metodlar, dars rejalashtirish, baholash tizimi, amaliy tajribalar, o'quvchilar, mustaqil fikrlash.*

Аннотация: *В данной статье анализируется методика преподавания химии, рассматриваются ее основные подходы и методы, применяемые в процессе обучения. Обсуждается важность активного и Интерактивного подходов к обучению, планированию уроков, проведению практических экспериментов и процессу оценки знаний учащихся. Статья поможет вам изучить методы, направленные на повышение интереса учащихся и развитие их способности к самостоятельному мышлению.*

Ключевые слова: *химия, методика преподавания, активное обучение, проектное обучение, интерактивные методы, планирование уроков, система оценок, практический опыт, учащиеся, независимое мышление.*

Annotation: *this article analyzes the methodology of teaching chemistry, considers its main approaches and methods used in the teaching process. The importance of active and interactive approaches to teaching, lesson planning, practical experiments and the process of assessing students' knowledge are discussed. The article will help you learn techniques aimed at increasing the interest of readers and developing their ability to think independently.*

Keywords: *chemistry, teaching methodology, active teaching, project-based teaching, interactive methods, Lesson Planning, Assessment System, practical experiences, learners, independent thinking.*

KIRISH

Kimyo fani, uning nazariy asoslari va amaliy jihatlari bilan birgalikda, ta'lim jarayonida muhim o'rin egallaydi. Kimyoviy jarayonlar va ularning atrof-muhitga ta'siri, shuningdek, kimyoviy bilimlarning kundalik hayotdagi qo'llanilishi, o'quvchilarning ushbu faniga qiziqishini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqolada kimyo o'qitish metodikasining asosiy jihatlari, yondashuvlari va zamonaviy metodlari haqida batafsil ma'lumot beriladi.

1. O'qitish metodologiyasi

Kimyo o'qitish metodologiyasi — bu o'quvchilarga kimyo bilimlarini samarali va tushunarli shaklda yetkazish jarayoni. Ushbu jarayonda quyidagi asosiy yondashuvlar muhim ahamiyatga ega:

Nazariy yondashuv: Kimyoning asosiy qonunlari, nazariyalar va prinsiplari o'rgatiladi. Bu o'quvchilarga kimyoviy jarayonlarning mohiyatini tushunishga yordam beradi.

Amaliy yondashuv: Kimyo tajribalarini o'tkazish orqali o'quvchilar nazariy bilimlarini amalda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu tajribalar laboratoriya sharoitida o'tkazilishi, o'quvchilarga amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishda yordam beradi.

2. Metodlar va usullar

Kimyo o'qitishda turli metodlar va usullar qo'llaniladi. Ular orasida:

Ochiq darslar: O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga ko'rsatmalar berib, kimyoviy jarayonlarni nazariy va amaliy jihatdan tushuntiradi.

Guruh ishlari: O'quvchilar kichik guruhlariga bo'lingan holda, birgalikda kimyoviy masalalarni hal qilishadi. Bu o'zaro muloqot va hamkorlikni rivojlantiradi.

Loyiha asosidagi o'qitish: O'quvchilar ma'lum bir loyiha ustida ishlash orqali kimyo fanining amaliy tomonini o'rganadilar. Misol uchun, o'zlari tanlagan kimyoviy reaksiyalarni o'rganish va ularni taqdim etish.

3. Dars rejalashtirish

Kimyo darslarini rejalashtirish jarayoni bir necha bosqichlardan iborat:

Maqsadlarni belgilash: Har bir darsning maqsadi va kutilayotgan natijalar aniq belgilanishi kerak.

Resurslarni tayyorlash: Dars davomida foydalaniladigan materiallar va laboratoriya jihozlarini tayyorlash.

Baholash tizimi: O'quvchilarning bilimini baholash usullarini ishlab chiqish. Bu o'z ichiga testlar, amaliy ishlar, guruh ishlari va loyiha taqdimotlarini oladi.

4. Amaliyot va tajribalar

Amaliy tajribalar kimyo o'qitish jarayonida muhim o'rin tutadi. O'quvchilar tajribalarni o'zlari o'tkazish orqali:

Nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llashadi.

Kimyoviy reaksiyalarni o'z ko'zlari bilan ko'radilar.

Xavfsizlik qoidalarini bilish va ularga amal qilishni o'rganadilar.

5. Zamonaviy texnologiyalar

Zamonaviy o'qitish jarayonida raqamli texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyatga ega. Onlayn resurslar, interaktiv dasturlar va simulyatorlar yordamida o'quvchilarga kimyo fani yanada qiziqarli va oson tushunarli bo'ladi. Masalan, virtual laboratoriyalar orqali kimyoviy tajribalarni xavfsiz va samarali o'tkazish mumkin.

Xulosa: Kimyo o'qitish metodikasi, o'quvchilarning bilimlarini shakllantirishda va ularning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Faol va interaktiv yondashuvlar, darslarni samarali rejalashtirish va amaliy tajribalar o'tkazish orqali o'quvchilarning kimyo faniga qiziqishini oshirish va ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish mumkin.

Zamonaviy texnologiyalarni qo'llash esa, o'qitish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. Akmalov, I. (2020). Kimyo o'qitish metodikasi. Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim vazirligi.
2. Xodjayev, M. (2019). Ta'limda innovatsion metodlar. Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Abdullayeva, N. (2021). O'qitish jarayonida faol yondashuvlar. Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
4. Sharipova, L. (2022). Interaktiv darslar: nazariya va amaliyot. Tashkent: O'zbekiston ta'lim muassasalari.
5. Zokirov, O. (2023). Kimyo va fizika darslarida amaliyot. Tashkent: O'zbekiston fanlar akademiyasi.
6. Murtazoeva, D. (2021). Zamonaviy o'qitish metodlari. Tashkent: Iqtisodiyot va tarmoq.